

Hoeveel alcohol wordt er gekocht en waar?

1,1 miljard liter

Bier

Nederlanders kochten in 2022 gezamenlijk 1,1 miljard liter alcoholhoudend bier, dat zijn 4,4 miljard glazen.

Bron: Nederlandse Brouwers

360 miljoen liter

Wijn

Nederlanders kochten in 2022 gezamenlijk 360 miljoen liter wijn, dat zijn 3,6 miljard glazen.

Bron: OIVV

60 miljoen liter

Gedistilleerde drank

Nederlanders kochten in 2022 gezamenlijk 60 miljoen liter gedistilleerde drank, dat zijn 1,8 miljard glazen.

Bron: CBS

7,19 liter

Pure alcohol

De hoeveelheid pure alcohol die per hoofd van de bevolking werd gekocht was in 2022: 7,19 liter.

Bron: STAP

70.000

Aantal verkooppunten

Er zijn in Nederland naar schatting zo'n 70.000 plaatsen waar legaal alcohol wordt verkocht of geschonken: 18.000 winkels, 6.000 online verkooppunten, ruim 30.000 commerciële horecabedrijven en bijna 16.000 kantines.

Bron: STAP

Consumptie van alcohol per Nederlander, 1960-2022

Op basis van de verkoopcijfers van bier, wijn en gedistilleerde drank is te berekenen hoeveel liter pure alcohol per gemiddelde Nederlander (inclusief niet-drinkers en kinderen) per jaar voor consumptie beschikbaar komt.

Bijgaande grafiek geeft de ontwikkeling in de periode 1960 tot en met 2022.

De onderste 3 lijnen geven de liters pure alcohol aan die in de vorm van bier, van wijn en van gedistilleerde drank beschikbaar kwamen.

Deze drie cijfers zijn ook opgeteld: dat is de bovenste lijn. Die geeft dus de totale hoeveelheid pure alcohol per persoon aan die in Nederland voor consumptie beschikbaar kwam.

Niet meegerekend in al deze cijfers is niet-geregistreerde drankverkoop.

Wat zeggen we zelf dat we drinken?

11 miljoen

Aantal volwassenen dat zegt alcohol te drinken

Meer mannen (82,8%) dan vrouwen (72,5%) drinken alcohol.

Bron: CBS

8 miljoen

Aantal volwassenen dat zegt meer te drinken dan de Gezondheidsraad adviseert*

56,5% van de volwassenen houdt zich niet aan de richtlijn van de Gezondheidsraad.

Die luidt: *'drink geen alcohol of in ieder geval niet meer dan 1 glas per dag'*.

Bron: CBS

1,5 miljoen

Aantal volwassenen dat zegt overmatig en/of zwaar te drinken/****

6,5% van de volwassenen Nederlanders drinkt overmatig en 8,3% zwaar. Er is overlap tussen deze groepen; 3,8% van de volwassenen drinkt overmatig én zwaar.

Bron: Trimbos-instituut

13,3 jaar

De startleeftijd van jongeren wat alcohol betreft is in Nederland 13,3 jaar

Vergeleken met 2003, zijn jongeren in 2019 gemiddeld ruim één jaar ouder als zij voor het eerst alcohol drinken. In 2003 was de startleeftijd 12,0 jaar.

Bron: Trimbos-instituut

74,7%

Gerapporteerd bingedrinken onder leerlingen die alcohol gebruiken*

In 2021 bleken leerlingen van het voortgezet onderwijs die alcohol gebruiken, flink te drinken: 74,7% gaf aan de afgelopen maand minimaal één keer vijf glazen of meer op één gelegenheid te hebben gedronken. Dit wordt bingedrinken genoemd.

Bron: Trimbos-instituut

* Deze cijfers komen uit vragenlijst-onderzoeken. Bekend is dat de betrouwbaarheid van zelfrapportage bij alcoholgebruik laag is. De inschatting is dat volwassenen slechts de helft van de werkelijke consumptie rapporteren.

** **Overmatig drinken** is volgens onderzoekers het drinken van meer dan 14 glazen (vrouwen) of meer dan 21 glazen (mannen) alcohol per week. **Zwaar drinken** is in onderzoek het drinken van minstens één keer per week meer dan 4 glazen (vrouwen) of meer dan 6 glazen (mannen) alcohol op één dag.

Welke lichamelijke gevolgen veroorzaakt ons alcoholgebruik?

1,9 miljoen

Aantal volwassenen met alcoholproblemen

Deze mensen geven aan lichamelijke, mentale of sociale problemen door het alcoholgebruik te ervaren. Dit wordt vastgesteld met de Alcohol Use Disorders Identification Screening Test (AUDIT).

Bron: Trimbos-instituut

770.000

Aantal volwassenen met een alcoholstoornis

5,4% van de volwassenen heeft wat psychiaters noemen een alcoholstoornis. De stoornis wordt gekenmerkt door controleverlies, onthoudingsverschijnselen of het opgeven van sociale activiteiten.

De stoornis wordt vastgesteld met een klinisch instrument (de CIDI).

Bron: NEMESIS-3

20.100

Jaarlijks aantal behandelingen op spoedeisende hulp

In 2021 zijn 4.500 mensen op de spoedeisende hulp (SEH) van een ziekenhuis behandeld vanwege een alcoholvergiftiging. Vanwege geweld en ongevallen werden in dat jaar 15.600 mensen op de SEH behandeld.

Bron: VeiligheidNL

8.300

Jaarlijks aantal alcoholdoden

In Nederland sterven jaarlijks naar schatting ruim 8.300 mensen (mede) als gevolg van alcoholgebruik. Vooral aan darmkanker, borstkanker, hart- en vaatziekten, leverziekten, alcoholmisbruik, ongevallen en zelfdoding.

Bron: Global Burden of Disease Study

4.200

Jaarlijks aantal nieuwe gevallen van kanker als gevolg van alcoholgebruik

Alcoholgebruik leidt jaarlijks tot ca 4.200 nieuwe kankergevallen. De meeste Nederlanders kennen overigens de relatie tussen alcohol en kanker niet.

Bron: Lancet Oncology

Welke maatschappelijke schade veroorzaakt ons alcoholgebruik?

43.400

Rijden onder invloed

In 2022 bedroeg het aantal geregistreerde gevallen van rijden onder invloed (alcohol en drugs) 43.400. Dat is een sterke toename vergeleken met 2019, toen dat aantal nog 33.295 gevallen bedroeg.

Bron: Politie

5,8-7,4 miljard

Jaarlijkse kosten alcoholgebruik

De maatschappelijke en private kosten van alcoholgebruik bedragen 5,8 tot 7,4 miljard euro. Productiviteitsverlies en de inzet van politie en justitie zijn de grootste kostenposten. Tegenover de kosten staan de baten, zoals accijnsinkomsten (ca. 1,2 miljard euro).

Bron: RIVM

minimaal 26%
Alcoholgerelateerd geweld

In Nederland is minimaal 26% van al het geweld alcoholgerelateerd.

Bron: WODC

10.150

Openbare dronkenschap en overlast

In 2022 zijn 10.150 boetes opgelegd voor kennelijk dronken zijn op de openbare weg (inclusief parken) en riskant gedrag in staat van dronkenschap. In 2018 was dat aantal nog 9.290.

Bron: CJIB

1.800

Kinderen met schade door prenatale blootstelling aan alcohol

Naar schatting worden elk jaar in Nederland 1.800 kinderen geboren met schade doordat de moeder tijdens de zwangerschap dronk. Ongeveer 500 kinderen zijn zwaar beschadigd.

Bron: Roozen

Wat zijn onze opvattingen over alcoholgebruik en alcoholwetgeving?

70% Leerlingen met strenge ouders

Van de leerlingen van 12 tot en met 16 jaar mag 70% van hun ouders geen enkel glas alcohol drinken

Bron: Trimbos-instituut

65% Percentage volwassenen dat alcohol drinken risicovol vindt

Van de volwassen Nederlanders is 65% het er (helemaal) mee eens dat alcohol een risico-product is.

Bron: Gezonde Generatie

61% Percentage volwassenen dat dagelijks gebruik schadelijk vindt

61% van de volwassen Nederlanders vindt het (erg) schadelijk om iedere dag meer dan één glas alcohol te drinken.

Bron: Trimbos-instituut

74% Percentage volwassenen dat tegen blurring is

Van de volwassen Nederlanders vindt 74% het bestaande verbod op het verkopen of drinken van alcohol in een kledingwinkel, boekwinkel of bij de kapper, heel goed.

Bron: Trimbos-instituut

65% Percentage volwassenen dat reclameverbod wil

65% van de volwassen Nederlanders is vóór een verbod op alcoholreclame.

Bron: Trimbos-instituut

Hoe streng is ons alcoholbeleid in vergelijking met andere EU-landen?

5 EU-landen met leeftijdsgrens van 16 jaar voor bier en wijn

België, Denemarken, Duitsland, Luxemburg en Oostenrijk kennen nog een leeftijdsgrens van 16 jaar voor het kopen van bier en wijn.

Bron: STAP

9-7-10 EU-landen met hogere accijnstarieven

Van de EU-landen hadden per 1 januari 2023:

- 9 een hogere bieraccijns
- 7 een hogere wijnaccijns en
- 10 een hogere gedistilleerdaccijns.

Bron: Europese Commissie

0,2 promille EU-landen met 0,2 promille als grens voor rijden onder invloed

10 EU-landen – waaronder Nederland – kennen een grens van 0,2 promille voor beginnende bestuurders. In 3 EU-landen (Estland, Polen en Zweden) is het ook voor ervaren rijders het toegestane alcoholpromillage.

Bron: European Transport Safety Council

26 EU-landen die regelgeving alcoholreclame in wet hebben vastgelegd

Alle landen van de EU – met uitzondering van Nederland – hebben de Europese regels rond alcoholreclame op televisie- en platformdiensten vastgelegd in wetgeving.

Bron: STAP

5 EU-landen die gezondheidswaarschuwingen op flessen drank verplicht stellen

Vier EU-landen hebben wetten die het vermelden van gezondheidswaarschuwingen op etiketten van flessen drank verplicht stellen.

Bron: WHO